

Centrum för arbetslivsforskning (UCLS)

Verksamhet 2022

Uppsala Center for Labor Studies (UCLS) är ett flervetenskapligt forskningscenter som samlar arbetslivsforskare från nationalekonomi, sociologi, statsvetenskap, statistik och arbetsrätt (Juridiska institutionen). Centret, som är placerat vid nationalekonomiska institutionen, skapades 2009 genom ett 5+5-årigt anslag från FORTE om totalt 50 miljoner kronor.

UCLS bedriver forskning inom ett stort antal områden med koppling till arbetsmarknaden:

- Arbetslöshet och socialförsäkringar
- Teknologisk utveckling och arbetsmarknaden
- Arbetsmarknadsinstitutioner och arbetsmarknadsrelationer
- Utbildning, inkomster och ojämlikhet
- Invandring, integration och segregation
- Politiskt deltagande och ojämlikhet
- Kön, hälsa och familjepolitik

Forskningen bedrivs på högsta internationella nivå. Enligt FORTEs 5-årsutvärdering: *“UCLS members have published in the world’s very top journals for economists, leading field journals and many other international journals of high standing.”* Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet utvärderade verksamheten 2018 och konkluderade att *“UCLS... [har]... fungerat mycket väl, både vad gäller forskningsresultat och forskningsamarbete över disciplinränserna.”* I samband med FORTEs fulltidsutvärdering – som genomfördes 2021 – konstaterar Uppsala universitet att *“The University’s long-term planning for the Centre includes a continued funding, as the Centre has proven to be successful at securing external funding.”*

UCLS-anknutna forskare, vars huvudanställning är vid Uppsala universitet, har publicerat 24 (12) uppsatser i de allra bästa tidskrifterna i nationalekonomi (t.ex. *American Economic Review* och *Quarterly Journal of Economics*) och statskunskap (t.ex. *American Political Science Review* och *American Journal of Political Science*) sedan 2013 (2018).

Under de gångna åren har UCLS finansierat doktorander, forskare och forskningsnära aktiviteter i samarbete med de berörda institutionerna. I några fall har UCLS stått som garant för forskningstid vid rekrytering av framstående forskare till lektorat, garantier som sedan inte behövs realiserats eftersom

forskarna har fått andra anslag. Detta har inneburit att centret, genom sin relativt fria användning av forskningsmedel, kunnat generera ett mervärde även i fall då medlen i slutändan inte använts.

UCLS garanterar forskningstid (i en omfattning som svarar mot 20 procent) inom arbetsrätt. Skälet till detta stöd är att det behövs arbetsrättslig kompetens för att den samlade arbetsmarknadsforskningen inom universitetet ska vara så bra som möjligt.

Under 2022 har UCLS styrelse haft följande sammansättning:

- Ordförande *Mats Edenius* (Institutionen för Informatik och Media UU), till och med 2022-06-08.
- Ordförande Joakim Palme (Statsvetenskapliga institutionen UU) from och med 2022-06-09.
- Ledamot *Lena Hensvik* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- Ledamot Karl-Oskar Lindgren (Statsvetenskapliga institutionen UU)
- Ledamot *Claes Stråth* (f.d. generaldirektör Medlingsinstitutet)
- Studeranderepresentant Elin Sundberg (Nationalekonomiska institutionen UU)

UCLS ledningsgrupp bestod av

- Föreståndare *Peter Fredriksson* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- Biträdande föreståndare *Per-Anders Edin* (Nationalekonomiska institutionen UU)
- *Lena Hensvik* (Nationalekonomiska institutionen UU)

Administrativt stöd har tillhandahållits av *Ulrika Öjdeby*.

En "Scientific Advisory Board" bestående av internationellt välrenommerade forskare är kopplad till UCLS. Den består sedan 2020 Erik Plug (University of Amsterdam), Uta Schönberg (University College London) och Marko Terviö (Aalto University).

Sedan 2019 ingår "Uppsala Immigration Lab" (UIL) som en självständig del i UCLS. Föreståndaren för UCLS (Peter Fredriksson) och den vetenskaplige ledaren för UIL (Olof Åslund) har närvaro- och yttranderätt vid UCLS styrelsemöten. Avsnitt 1 beskriver verksamheten som finansieras av de medel som är öronmärkta för UCLS, medan avsnitt 2 redogör för verksamheten vid UIL.

1. Verksamheten som bedrivs via UCLS finansiering

1.1 Finansierad personal

Följande personer finansierades av UCLS under 2022:

1. Föreståndare: *Peter Fredriksson* 5 procent (Nationalekonomi)
2. Forskare Caroline Johansson/Mikael Hansson 20 procent (Arbetsrätt)
3. Doktorand Akib Khan (Nationalekonomi), 2022-07-01—2022-12-31.

1.2 Finansiering

Sedan 2018 erhåller UCLS en basfinansiering av Uppsala Universitet om 1,5 miljoner kronor per år. Denna basfinansiering täcker dels ca. 20 procent av en tjänst i arbetsrätt, UCLS konferensverksamhet, samt ersättningen till föreståndaren.

Forskningsverksamheten inom UCLS finansieras till stor del av externa forskningsanslag. Under 2019 tilldelades UCLS-anknutna forskare två miljöstöd av Vetenskapsrådet. Projekten, som vardera finansieras med drygt 17 miljoner under 6 år berör *Teknologisk utveckling och framtidens arbetsmarknad* (leds av Oskar Nordström Skans) samt *Invandring och integration* (leds av Olof Åslund). Under 2021 erhöles dessutom två programstöd om 18 miljoner vardera under 6 år. Dessa forskningsprogram berör strukturomvandling (leds av Peter Fredriksson) och arbetsmarknadsintegration (leds av Olof Åslund). I tillägg till dessa miljöstöd finns också en större mängd projektanslag kopplade till UCLS. Framgent är tanken UCLS-anknutna forskare ska kunna använda centrets infrastruktur – för t.ex. populärvetenskaplig kommunikation – som ett sätt att stärka sina forskningsansökningar.

1.3 Konferenser

Under ett normalår arrangerar UCLS fem återkommande konferenser och ett antal enskilda workshops.

Återkommande konferenser:

UCLS Spring Meeting: centrets forskare presenterar sin pågående forskning under en heldag. *UCLS Spring Meeting* riktar sig framförallt mot forskare som är verksamma vid Uppsala universitet (internt affilierade forskare). UCLS Spring Meeting ägde rum 7 april 2022 på Clarion Hotell Gillet, Uppsala.

UCLS Annual Conference: centrets forskare (både internt och externt affilierade forskare) presenterar pågående forskning under en två-dagars konferens där centrets Scientific Advisory Board också deltar. Denna konferens anordnades på Hotel Kristina, Sigtuna, 29-30 september 2022.

UCLS Konferens i Industriella Relationer. Svenska forskare inom arbetsrätt, ekonomisk historia, företagsekonomi, kulturgeografi, sociologi, nationalekonomi och statsvetenskap presenterar sin forskning om arbetsmarknadsrelationer. Denna konferens flyttades till 16-17 mars, 2023.

UCLS PhD Workshop: Doktorander som är affilierade med UCLS presenterar sin forskning. Doktorandworkshopen anordnades 22 november 2022 på Clarion Hotell Gillet i Uppsala.

UCLS populärvetenskapliga konferens: Ett aktuellt forskningstema presenteras för beslutsfattare och andra intresserade åhörare. Årets tema var invandring och integration. Konferensen ägde rum på Medelhavsmuseet 18 oktober 2022.

Andra konferenser och workshops

Nordic Conference on Register Data and Economic Modeling ägde rum på Krusenberg 9-10 maj 2022.

EALE Job Market Tour 2022. UCLS och nationalekonomiska institutionen var värdar för denna "Job Market Tour" 16 maj 2022, där de bästa doktoranderna i arbetsmarknadsekonomi från ett europeiskt universitet presenterar sina "job-market" uppsatser.

UCLS Workshop in Labor Economics, Universitetshuset i Uppsala, 23 maj 2022 med "keynotes" presenterade av Joshua Angrist och David Card, 2021 års ekonomipristagare till Alfred Nobels minne.

The Per-Anders Edin workshop in Labor Economics, Fribergsherrgård, 25-26 augusti 2022. Vid konferensen deltog forskare som samarbetat och samförfattat med Per-Anders Edin. Presentationer gavs av Richard Freeman, Claudia Goldin och Lawrence Katz (alla Harvard University), Robert Topel (University of Chicago), James Albrecht och Susan Vroman (båda Georgetown University), Francis Kramarz (CREST/UCLS), Kalle Moene (Universitetet i Oslo), Kjell Salvanes (Norges Handelshögskola), Roope Uusitalo (Helsingfors universitet) och Martin Nybom (IFAU/UCLS).

2 Uppsala Immigration Lab

Uppsala Immigration Lab (UIL) ingår som en självständig del av UCLS. Verksamheten bedrivs med stöd från Rektor, Samhällsvetenskapliga fakulteten och Nationalekonomiska institutionen (NEK) under fem år med start 2019. Forskare knutna till UIL har också projekt- och programstöd från externa finansiärer (t.ex. Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Handelsbanken).

UIL forskar kring frågor om migration, arbetsliv och samhälle. Ambitionen är att skapa ny och relevant kunskap och kommunicera denna till beslutsfattare, media och allmänhet. Samarbeten mellan discipliner och med aktörer utanför akademien är viktigt för att uppnå detta.

UIL är en del av en mycket stark och aktiv miljö med tyngdpunkt mot kvantitativ empirisk forskning kopplad till migration och integration. I denna miljö ingår forskare från t.ex. Nationalekonomiska, Statsvetenskapliga och Kulturgeografiska institutionerna, IBF (Institutet för bostads- och urbanforskning) och IFAU (Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering).

2.1 Projekt och publikationer

UIL:s projektkatalog omfattar i dagsläget drygt 30 pågående projekt. Vissa projekt har initierats och finansieras helt inom ramen för UIL, medan andra är sedan tidigare pågående tematiskt relevanta projekt där UIL-forskare deltar. Flera projekt bedrivs i samarbete med externa organisationer (t.ex. Nya kompisbyrån (NKB), Arbetsförmedlingen och Migrationsverket). Pågående samarbeten har genererat intresse från andra aktörer i offentlig och privat sektor och skapat nya ämnesövergripande samarbetskonstellationer. Dessa exempel visar UIL:s ambition att bedriva verksamheten i nära dialog med, och till nytta för, politik och samhälle.

Vägen till vetenskaplig publicering är många gånger lång, vilket gör att de flesta UIL-projekt ännu inte har nått dit. Det är dock värt att notera två undantag under 2022. En studie från samarbetet med NKB är accepterad för publicering i *Journal of Development Economics* via tidskriftens nyligen etablerade system för "pre results preview". Ett projekt baserat på Gallup-data har på kort tid kunnat leverera en studie om ukrainska flyktingars destinationsval som publicerats i *International Migration Review*. Båda dessa exempel visar hur delvis nya arbetssätt kan tillvarata möjligheter för forskning och publicering. Migrations- och integrationsstudier av UIL-forskare har under 2022 fortsatt att publiceras i välrenommerade tidskrifter som *Journal of the European Economic Association*, *Journal of Politics* och *Journal of Economic Geography*. Anknutna forskare medverkade också i ett flertal policyrapporter, t.ex. vid SNS och Delmi.

2.2 Kommunikation och externa aktiviteter

18 oktober 2022 anordnade UIL en fullbokad populärvetenskaplig konferens på Medelhavsmuseet i Stockholm. Förutom presentationer från UIL-forskare medverkade representanter från arbetsmarknadens parter (SKR, Svenskt näringsliv, LO, TCO).

UIL:s webbplats uu.se/uil presenterar verksamheten genom pågående projekt, publikationer och personal. Den lyfter också när UIL-forskare medverkar i t.ex. tidningar, poddar och radio/TV. Under 2022 har detta skett vid ett flertal tillfällen.

UIL finansierar delar av en kommunikatörstjänst vid NEK med syfte att utveckla forskningskommunikationen. En stor del av detta arbete har inriktats på infografik som ett sätt att sammanfatta och presentera forskningsresultat på ett begripligt och tilltalande sätt. Hittills har åtta "Migrationsfakta" publicerats.

2.3 Personal och löpande verksamhet

I samarbete med satsningen Urban Lab anställer UIL en grupp med forskningsassistenter (tre heltider under våren 2022, två under hösten) som utgör en viktig resurs i flera projekt inom UIL. Mellan fyra och fem doktorandtjänster vid nationalekonomiska institutionen finansieras med stöd av interna och externa anslag kopplade till UIL. Två doktorander vid statsvetenskapliga institutionen finansieras delvis av externa anslag kopplade till UIL. UIL-finansiering för forskare kommer till största delen från externa anslag, men delvis från interna medel. UIL finansierar också delar (25 procent) av en kommunikatörstjänst.

Olof Åslund är vetenskaplig ledare för UIL. Sébastien Willis är forskningsamordnare.

UIL disponerar (tillsammans med Urban Lab) en kontorslokal i anslutning till NEK. Där finns åtta arbetsplatser och möjlighet till möten med deltagande både på plats och på distans.

Ett viktigt syfte med UIL:s arbetsmöten (varannan vecka) är att skapa ett sammanhang för att presentera och diskutera idéer, metodproblem och preliminära resultat. Som fortbildning och ett sätt att undersöka samarbetsmöjligheter inom UU bjuds externa gäster vid några tillfällen in till mötena. Exempel från 2022 inkluderar presentationer om religion, etnicitet och migration, internationell mödravård, och lokala insatser riktade mot ungdomar med utländsk bakgrund. "UIL reading group" är ett forum för att (2–3 gånger per termin) diskutera nya studier från andra miljöer i syfte att bevaka utvecklingen av forskningen på området och kunna inspirera till ny forskning vid UIL.

Under året har också ett flertal träffar och workshops arrangerats för de externfinansierade forskningsprogram som är kopplade till UIL.

2.4 Finansiering och fortsatt verksamhet

Som beskrivits ovan finansieras verksamheten vid UIL till betydande del av externa anslag. Dessa, i synnerhet ett sexårigt programanslag från Forte för perioden 2022–2027, är tänkta att kunna fungera som en del i en förlängning av verksamheten efter 2023.